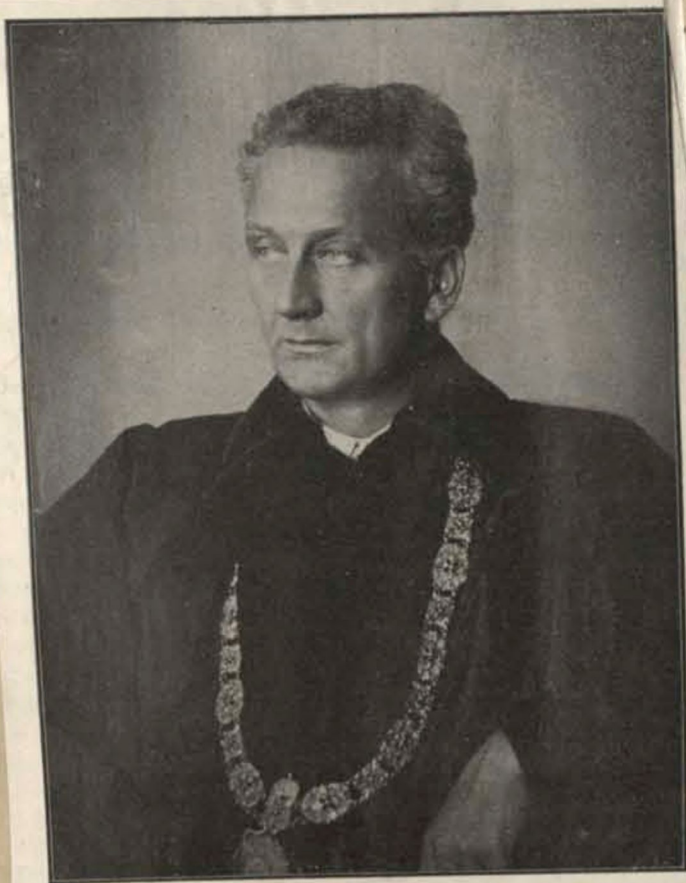

Dr. Szent-Györgyi Albert, a Nobel-díj első magyar nyertese.

Magyar származású, de hazánkból elszármazott három Nobel-díjas tudós, *Lénárd, Bárány és Zsigmondy* után végre olyan magyar orvos részesült a nemzetközi magas elismerésben, aki nemcsak magyar származású, hanem értékes munkásságát Magyarországon fejté ki.

Szent-Györgyi Albert 1893-ban született. Mint a budapesti egyetem orvostudományi hallgatója vonult be katonai szolgálatra a háborúba, melyet az első naptól az utolsóig végig küzdött egy félévi sebesülési szabadságtól eltekintve, amely szabadságot felhasználta orvosi oklevele megszerzésére. Szigorlatait kitűnő jelzéssel tette le és az elméleti bűrkódások iránt érezvén hajlandóságot, a háború befejeztével a még magyar pozsonyi egyetem gyógyszerintézetének lett tanársegéde. A magyar egyetem kiűzése után *Szent-Györgyit* továbbtanulási vágya és külföldi összeköttetései egy évtizedre elszakították Magyarországtól és külföldre vitték. Ez az évtized azonban *Szent-Györgyinél* nemcsak elsődleges mesterektől való tanulást jelentett, hanem már az eredményes, önálló tudományos munkának gazdag időszaka

is volt. Külföldi tartózkodásának nevezetesebb állomásai a következők: Berlin, Hamburg (Tropenhygienisches Institut), Leiden, Groningen, hol a biochemiából magántanári képesítést is nyert; Hollandiából négy évi működés után Cambridge-be, majd egy évre Amerikába ment és Rochesterben a *Kendall* vezetése alatt álló biochemiai intézetben folytatta kutatásait. Amerikából visszatért Cambridge-be és innen jött haza Magyarországra, hogy elfoglalja a szegedi egyetem biochemiai tanszékét, melyet ma is betölt.

Sokoldalúságára jellemző, hogy dolgozatai, melyek előkelő német, holland és angol folyóiratokban jelentek meg, az összehasonlító *anatomia*, szövettan, élettan, kórtan, gyógyszerintézet és a *biochemia* különböző területeit ölelik fel. Kiemelést érdemelnek a szem üvegtestének szerkezetére, a szívizom tónusára, a sejtlélekzésre, a haemolysisre vonatkozó régibb munkái, kolloidchemiai, elektrochemiai vizsgálatai. Nagy érdeme, hogy felderítette az állati szervezetben lefolyó komplikált oxydatív jelenségeket, a növényi égési folyamatoknak az állattól való különbözőségét, s azt, hogy az előbbiben fontos szerep jut az ascorbinsavnak, ami azonban az állati szervezetre is nélkülözhetetlen. Kiderítette ennek azonosságát a C-vitaminnal, amit először kis mennyiségben a mellékveséből különített el, majd rájött arra, hogy az a zöld paprikában nagyobb mennyiségben fordul elő, annyira, hogy sikerült abból több kg tiszta C-vitamint kristályos formában, sőt szintetikusán is előállítani, ami szinte példátlan siker a biochemiában.

Szent-Györgyi Albert annak idején, amikor *dr. Farakas Géza* a Pázmány-egyetem élettani tanszékére ment át, a m. kir. állatorvosi főiskola élettani és szövettani tanszékére is pályázott.

Mint a hozzá intézett táviratból kiderült, a Karolin-intézet tanári kara az ezévi élettani és orvostudományi Nobel-díjat azokért a felfedezésekért ítélte